

Travelling News

from and for tourism lovers

quarterly
#107 – June 19

Summary

Éditorial -Voorwoord (Gilbert Menne)	3
---	---

Voyages et découvertes | Reisimpressies en ontdekkingen

• Sur les traces du jeune Bonaparte à Autun Claudine Clabots	4
• Obrigado Karel Meuleman	7
• Marrakech et le Grand Sud du Maroc, un voyage inoubliable Gilbert Menne	13
• Senegal privé Julien Lyssens	18
• (Re)découvrir la Dalmatie du Sud et ses environs Yves Calbert	23
• Marokko : de Keizerlijke Steden Patrick Perck	28
• Belval, Cité des Sciences et des Hauts-Fourneaux du Luxembourg Michel Colon	34
• Citytrip naar Philadelphia, bakermat van de USA Patrick De Groote	38
• La République turque de Chypre du Nord Gilbert Menne	43
• A tourist takes a picture (part 5) Karel Meuleman	47

Actualité touristique | Toeristische actualiteit

• Le Tadjikistan s'ouvre aux touristes belges (Gilbert Menne)	48
---	----

Activités UBJET | UBJET activiteiten

• Redynamisation du site du Lion de Waterloo (Claudine Clabots)	49
• Waterloo: historie in je achtertuin (Patrick Perck)	52

Advertising rates – Editorial committee – contact	55
--	----

Le prochain numéro paraîtra en septembre 2019. Les textes et photos doivent parvenir au rédacteur en chef avant le 1er août.

Het volgende nummer verschijnt in september 2019. Teksten en illustraties moeten bij de hoofdredacteur binnen zijn vóór 1 augustus.

Front Cover: République turque de Chypre du Nord: l'ancienne cathédrale gothique Sainte-Sophie à Nicosie. © Photo: Gilbert Menne

Éditorial

L'Assemblée générale de l'UBJET le 23 mars dernier sur le Champ de bataille de Waterloo fut un grand succès de fréquentation, avec 43 membres présents et représentés.

Ce fut un grand succès également en raison des importantes décisions prises pour l'avenir de notre association. L'Assemblée générale a en effet décidé de réduire notre Conseil d'administration à cinq membres au minimum, ce qui permettra une gestion plus efficace de l'UBJET. Par ailleurs, elle a accepté la mise en œuvre du projet du Conseil relatif à la dynamisation des membres destiné à booster la participation active de chacun à la vie courante de l'UBJET. Enfin, l'Assemblée a marqué son accord sur de nouvelles instructions pour les auteurs écrivant dans Travelling News afin de susciter des recettes publicitaires.

Nos auteurs contribuent à développer notre magazine avec des articles de qualité sur le tourisme dans les pays proches et les pays lointains et vous informent sur l'actualité touristique. Claudine Clabots a suivi les traces du jeune Bonaparte à Autun. Karel Meuleman a visité l'Alentejo au Portugal. Julien Lyssens a parcouru le Sénégal. Patrick Perck a poursuivi sa découverte des villes impériales du Maroc. Yves Calbert évoque les charmes de la Dalmatie du Sud et ses environs. Patrick De Grootte est revenu de Philadelphie aux USA. Michel Colon aime les sites industriels et scientifiques du Luxembourg. Enfin, votre serviteur a voyagé avec la FIJET à Marrakech et dans le Grand Sud du Maroc ainsi que dans la République turque de Chypre du Nord.

Je souhaite à tous nos lecteurs de merveilleuses vacances emplies de voyages et de découvertes.

Gilbert Menne
Président UBJET - FIJET-Belgium
Rédacteur en chef

Voorwoord

De Algemene Vergadering van UBJET die plaatsvond op 23 maart ll. op het Slagveld van Waterloo was een groot succes waaraan 43 leden, aanwezig of vertegenwoordigd, van onze vereniging deelnamen.

Niet alleen het grote deelnemersveld was succesvol maar er werden enkele zeer belangrijke beslissingen genomen die de toekomst van onze vereniging zullen veilig stellen. De Algemene Vergadering heeft inderdaad beslist het getal van de Raad van Bestuur terug te schroeven tot minimaal vijf, waardoor de werking van UBJET zeker efficiënter wordt. Daarenboven werd het initiatief dat de Raad had genomen om de leden te enthousiasmeren dynamischer om te gaan met en binnen de vereniging toegejuicht en aanvaard, wat moet leiden tot een actievere aanwezigheid tijdens de verschillende activiteiten van de vereniging. Ten slotte heeft de Vergadering haar akkoord verleend aan de nieuwe richtlijnen voor de journalisten die artikels schrijven in Travelling News om publicitaire inkomsten te genereren.

Onze auteurs hebben hun best gedaan om ons tijdschrift te spijzen met waardevolle toeristische artikels over binnen- en buitenland, buurlanden of verre oorden. Claudine Clabots trad in de voetsporen van de jonge Bonaparte in Autun. Karel Meuleman heeft Alentejo in Portugal bezocht. Julien Lyssens doorkruiste Senegal terwijl Patrick Perck ons verder informeert over de Keizerlijke Steden van Marokko. Yves Calbert ging de charmes opzoeken van Zuid Dalmatië. Patrick de Grootte kwam terug na een ontdekkingsreis in Philadelphia. Michel Colon houdt van de industriële en wetenschappelijke sites van Luxemburg. Ten slotte heeft uw dienaar met FIJET Marrakesh en het Grote Zuiden van Marokko bezocht maar ook Noord Cyprus.

Ik wens al onze lezers een fantastische vakantie toe rijkelijk gevuld met reizen en ontdekkingen.

Gilbert Menne
Voorzitter UBJET - FIJET-Belgium
Hoofdredacteur

Sur les traces du jeune Bonaparte à Autun

.....
© Texte : Claudine Clabots
.....

La petite cité du Morvan, Autun, est un lieu marqué par l'Histoire. De nombreux vestiges romains y sont encore visibles. La vie culturelle y offre de nombreuses activités. Pour commémorer le 250e anniversaire de la naissance de Napoléon, né le 15 août 1769, de nombreuses conférences y sont prévues. Il faut dire que c'est ici qu'il entama ses études.

UN PATRIMOINE IMPORTANT

Elle était la capitale du peuple celtique des Eduens, au premier siècle avant J.C., sous le nom de Bibracte. Centre important d'artisanat et de commerce, elle s'appellera ensuite Augustodunum puis Autun. De cette époque subsistent notamment le temple

de Janus, la porte Saint-André, le théâtre gallo-romain, le plus grand amphithéâtre conservé d'Europe, la porte d'Arroux et la pyramide de Couhard. Le lycée Bonaparte, datant du XVIIe siècle, a abrité Napoléon et ses frères Joseph et Lucien, qui sont ensuite partis pour l'école militaire de Brienne. Son séjour y fut court mais il y est revenu ensuite. La

La Porte Saint-André

△ *La cathédrale d'Autun*
▽ *Le tympan Saint-Lazare*

Le Théâtre romain d'Autun

cathédrale Saint-Lazare, construite au XIIe siècle, fut ornementée d'une flèche par le cardinal Rolin, le fils du célèbre chancelier, fondateur de l'Hôtel-Dieu à Beaune. Le portail est remarquable et le tympan représente le Jugement Dernier. De belles sculptures, une peinture d'Ingres, une remarquable salle capitulaire et ses chapiteaux font de ce lieu une agréable découverte. Le Musée Rollin expose des vestiges de la cathédrale. On y retrouve le premier nu de l'histoire de la sculpture romaine, la « Tentation d'Ève ». Les collections s'étendent de l'archéologie gréco-romaine à la peinture du XXe.

LE SALON DU LIVRE

« Lire en pays autunois » en est déjà à sa 22e année. J'y étais et c'est vraiment un événement incontournable pour un auteur. Il a lieu chaque année le premier weekend de mars dans la grandiose salle de l'Hexagone, magnifiquement décorée. Les lecteurs s'y pressent dès 10h du matin et sont passionnés par l'Histoire. Le passage Balthus, construit au milieu du XIXe siècle, ressemble aux galeries du Roi et de la Reine à Bruxelles. Là aussi, les livres sont présents. Près d'Autun, de nombreuses visites sont conseillées : les châteaux de Couches et de Sully et un lieu sublime : le temple bouddhiste Paldenshanga à La Boulaye, avec de gigantesques

statues de Bouddha et de nombreuses peintures sur tissus ou tankas. Autun est « Ville impériale », ce qui explique son intérêt pour l'Empereur. De nombreuses conférences y sont prévues. Les « Journées romaines » des 3 et 4 août 2019, avec des défilés en costumes d'époque et la « Parade fantastique » du 14 août à 21h sont à voir.

INFO

- Pour tout savoir sur l'agenda et les conférences, rendez-vous sur le site www.autun.com.
- Pour le salon du livre : www.lireenpays-autunois.fr.
- Nous avons logé à l'hôtel deux étoiles « Les Jardins du lac ». Un lieu très calme et agréable, surtout en été. Belle terrasse avec vue sur le lac, avec voile, pédalo, plage, et une piscine proche. Il y a 5 chambres twins et 15 avec un grand lit.
Prix de 55 à 65 € + petit déjeuner.
Un restaurant est ouvert du lundi au samedi midi.
Mail : Lesjardinsdulac@wanadoo.fr.

Obrigado*

© Tekst en foto's : Karel Meuleman

Alentejo (spreek uit: Alentezjoe). Deze mooie regio strekt zich uit ten oosten van Lissabon tot de Spaanse grens en bovenaan van de Taag tot de Algarve. De rivier, de Taag of Tejo, is dus de scheiding met de regio Centro. Alentejo (letterlijk 'over de Taag') heeft een aangenaam klimaat hoewel het er in de zomer behoorlijk warm kan zijn. De witte dorpjes, kastelen en vooral de rust en ruimte maken de streek erg aantrekkelijk. Er grazen veel schapen en de grond is uitstekend geschikt voor wijnbouw. Een groot deel van Alentejo is licht golvend heuvelland met eindeloze rijen olijfbomen en kurkeiken. Het is ook het land van kastanjabomen, steeneiken, dolmens en marmergroeven.

Een Toscaans landschap in Portugal!

Op een ochtend keek ik net vóór zonsopgang uit het raam van mijn hotelkamer en uit de mist rezen de olijfboompjes uit de wolken in meer dan 50 tinten grijs: een 'mystieke' ervaring. Ik maakte direct de vergelijking met Toscane; dezelfde glooiende heuvels maar ook dezelfde koppige karakters en passie voor lekker eten en drinken. Alentejo is iets kleiner dan België maar er wonen amper 750.000 mensen; je mag dus gerust zeggen ongeveer 90% minder bevolkt dan België. Op de eindeloze

vlakten scharrelen varkens vrij rond. En als er een plaatsje vrij is op de vlakten en heuvels planten de Portugezen er een boom op: olijfboom of kurkeik. Ze maken letterlijk alles van kurk: kleding, tasjes, petjes, portemonnees, lampen en, jawel, zelfs bikini's! Kijk maar eens in de stalletjes en shops. Olijfbomen van meer dan 1.000 jaar oud zijn geen uitzondering en ze dragen nog altijd vruchten! Deze oude bomen herken je aan hun gespleten stam.

△ De universiteitsgebouwen kun je (mits entrée) bezoeken
▽ Het grootse 5-sterrenhotel Convento du Espinhiero legt gasten in de watten

Wijngaarden met voortreffelijke wijnen dank zij zalige zon en lichte glooiingen

LOGEREN AAN DE TAAG

Ruimte zat: dat merk je als je vanuit Lissabon bijvoorbeeld de (tol)weg richting noorden neemt. Wij buigen af naar een klein hotelletje, Alamal River Club, inderdaad, gelegen naast de Tejo, met zandstrand en al. De weg loopt er dood op de rivier die hier net een meer is: wat verder staat een stuwdam. Vanaf je balkon op een van de 20 comfortabele kamers kijk je uit op het water. Als je 's zomers niet genoeg hebt aan de koelte van de rivier, is er nog de airco op de kamer; het kan immers tot 40°C warm worden. Toen wij er eind maart op de kamer kwamen, wou Henrique, de hotelmanager, ons de regen doen vergeten en had de verwarming op 23°C gezet maar dat was van 't goede teveel. De warmte kregen we ook wel van de aguardente die Henrique ons gul schonk na het (voortreffelijke) diner. Samen met Henrique verkenden we enkele van de mooie wandelingen die je in de omgeving van het hotel kunt maken, onder meer een rondwandeling van 17 km die passeert aan Belver. Een makkelijk knuppelpad leidt je langs de rivier tot bij dit typische stadje, beschermd door de burcht in de hoogte. Wij waren er op maandag en dan was het museum binnenin gesloten en ook het zeepmuseum was dicht. Vanuit Belver kun je de trein nemen en genieten van het uitzicht want je rijdt constant langs de rivier. Zo kun je bijvoorbeeld westelijk afstappen in Abrantes, wat ronddwalen en een latere trein terug nemen.

CULTUREEL WERELDERFGOED EVORA

Évora is een verplichte stop tijdens een bezoek aan Alentejo. Het is de oude hoofdstad van Portugal met een verleden dat teruggaat tot in de Romeinse tijd; de tempel en de thermen getuigen ervan. De stad is een juweel, misschien wel de best bewaarde herinnering aan Portugals Gouden Eeuw; de stad behoort tot het werelderfgoed van de Unesco, zeer terecht. Évora is als een boek over Portugese (kunst)geschiedenis. Ooit gesticht door de Romeinen kende ze haar hoogtijdagen in de 15de eeuw, toen ze werd gekozen als residentie van koningen en edelen. Vele Vlamingen hielpen mee aan de verfraaiing, onder meer met prachtige schilderijen in de kathedraal. Binnen de stadswallen vind je oogverblindend witte huizen met patio's, balkonnetjes vol bloempotten en middeleeuwse paleizen. De trots van Évora zijn de gave Korinthische zuilen van de 2de-eeuwse Diana-tempel. Je kunt deze stad het best te voet bezoeken en door de smalle straatjes wandelen. Zo ontdek je ook de monumenten en de details die getuigen van de geschiedenis van Évora en haar culturele rijkdom. Je merkt onmiddellijk aan de rustige en gezellige sfeer waarom de Portugese koningen zich in de 15de eeuw in deze stad kwamen vestigen. Onze wandeling, deskundig begeleid door de Nederlandse Lucia, begon bij wat sinds 1559 het universitaire centrum van de Jezuïeten was. Na 200 jaar werd de universiteit gesloten om in 1979 weer open te gaan.

△ Voor wijn gebruikt men minder en minder kurk;
vandaar dat men alternatieven zoekt
▽ De Capela dos Ossos

Studenten hangen loom op de trappen en onder de bogen. Af en toe lijkt het alsof je in een film van Harry Potter bent beland. Je ontmoet overal jonge mensen in een zwarte capes die vluchtig door de straatjes lopen. Universiteitsstudenten dragen de traditionele zwarte cape, al dan niet versierd met een hoop badges van clubs waartoe ze behoren. De universiteit is één van de redenen waarom Évora een jonge en ontspannen sfeer uitstraalt. Het Praça do Giraldo is het hart van de stad en dé ontmoetingsplaats bij uitstek met cafés, terrasjes, winkels en het toerismebureau. Iets verder hebben we trouwens lekker gegeten in BL-lounge in de Rua das Alcaçarias 1, vlak bij de kerk San Mamede. Op een van de uiterste punten van het Giraldo plein bevinden zich de kerk Igreja de Santo Antão en de marmeren fontein met 8 spuiters die verwijzen naar de 8 straten die op dit plein uitkomen. Van bij de arcades van de Praça do Giraldo gaat het naar de kathedraal SE (van Sedes Episcopalis waar de bisschop dus zetelt), de Igreja da Graça en de Igreja de São Francisco, met de eigenaardige Capela dos Ossos (bottenkapel). ‘De botten die hier liggen, wachten op die van jou’, staat boven de ingang. De kapel is gebouwd ten tijde van koning Philips in de 17de eeuw met pilaren en wanden die volledig bedekt zijn met botten. Botten en schedels zijn op een sierlijke wijze aan de muren bevestigd, die overigens allemaal toebehoren aan oud-inwoners van de stad en uit de graven van de stad zijn gehaald. De kapel laat zien dat het leven maar even duurt en iedereen uiteindelijk hetzelfde eindigt. Door een groot tekort aan graven in die tijd was dit tevens een praktische oplossing. Persoonlijk vind ik het niet alleen luguber maar ook een beetje voyeuristisch en sensatiezoekerij. Vlakbij is de overdekte markt een bezoekje waard. Bij het terugvinden van de stadstour heb ik dankbaar gebruik gemaakt van google earth. Als je daar inzoomt, krijg je tot je verrassing de hele stad in perspectief te zien. Zoom je nog verder in dan rij je in street view mee met de camera, tot in de smalste straatjes, waar de makers wellicht hun wagen achterlieten en gebruik maakten van een scooter.

EEN MUSEUM VAN EEN HOTEL

Eén van de meest markante ontdekkingen tijdens mijn reis was de kennismaking met het hotel ‘Convento do Espinheiro’, op wandelafstand van

Évora. Een pareltje. Het is geen poussada (luxe hotels in een historisch gebouw zoals de paradores in Spanje) maar het steekt het wel naar de kroon. Dit majestueuze complex, prima ingebed in een 15de-eeuws klooster inclusief mooie kerk, mag je gerust een levend museum noemen, levend omdat de hotelgasten hier de rust inademen van 5 eeuwen cultuur. Als je hier logeert, krijg je ook een interessante rondgang door het complex (is ook nodig, want alleen liep ik er verloren). Elke dag is er ook een wijnproeverij, onder de deskundige leiding van de sommelier. Nadien krijg je een diner voorgeschoteld, om duimen en vingers bij af te likken (maar ik zou dat hier niet letterlijk doen als ik jou was). Als je één keer in je leven iets dergelijks wil meemaken, is dit een aanrader, zelfs redelijk betaalbaar.

ONGEREPT EN AUTHENTIEK

Alentejo ontving vijf jaar geleden als eerste ter wereld het “Starlight Tourism Destination” label, ondersteund door UNESCO en het UNWTO. De Melkweg is gegarandeerd 250 nachten per jaar zichtbaar. Er zijn hotels en accommodaties die hun diner- en ontbijttijden aanpassen om ‘stargazers’ te laten genieten van de stralende sterrenhemel.

ETEN EN DRINKEN

De keuken van Alentejo is eenvoudig en authentiek, de gerechten zijn bereid met de producten van het land en volgens recepten die van generatie

op generatie zijn overgedragen. Op de menukaart (prato de dia, dagschotel) staan gerechten die de lokale bewoners ook thuis eten. Dankzij de creativiteit en de verbeelding die ze aan de dag leggen bij het bereiden van heel eenvoudige ingrediënten is de gastronomie van de Alentejo's verrassend rijk aan smaken en een bewijs van de gastvrijheid van de bevolking. De wijnen hebben een uitstekende reputatie. In 2014 kozen de lezers van USA Today Alentejo tot ‘Best Wine Region to Visit’.

Nu we het toch over drank hebben: Bica, de Portugese espresso en haast overal van het inlandse merk Delta, is minder hard en bitter dan de Italiaanse. Lucia, onze gids, vertelt dat bica eigenlijk een afkorting is, uit de tijd dat espresso populair werd in Lissabon, maar men het drankje toch wat te sterk vond. ‘Beba Isso Com Açúcar’, adverteerden de koffiebarn. ‘Drink dit met suiker’. B.I.C.A. In het Portugal van de 19de eeuw aten arme mensen veel brood met varkensvet en ze dronken rode wijn. In Portugal is brood trouwens het enige wat je met je handen eet (ook afgeleid van het geloof, Jezus brak het brood met zijn handen), verder gebruik je bestek, zelfs voor het eten van bananen, druiven et cetera (officieel dan).

INFO

- nl.wikipedia.org/wiki/Alentejo
- alentejo.startpagina.nl
- www.visitalentejo.pt/nl
- www.cultura-alentejo.pt (over o.m. Belver, helaas alleen in het Portugees)
- www.conventodoespinhoiro.com
- www.alamalriverclub.com
- BLlounge.wordpress.com (restaurant in Évora)
- monteserralheira@mail.telepac.pt (Lucia van der Feltz, befaamde Nederlandse gids)
- www.deltacafes.com (gratis toegankelijk interactief koffiemuseum in Campo Mayor)

* *Obrigado* betekent ‘bedankt’ in het Portugees (*obrigada* als een vrouw het uitspreekt): bedankt Alentejo, voor de vriendelijke ontvangst, het lekkere eten, de prachtige vergezichten.

Marrakech et le Grand Sud du Maroc, un voyage inoubliable

© Texte : Gilbert Menne – © Photos : Brigitte Bauwens

Parmi toutes les destinations exotiques, Marrakech, la Perle du Sahara et le Grand Sud marocain fascinent tous les voyageurs. Classée au Patrimoine mondial de l'UNESCO, la Ville rouge, qui doit ce surnom à la couleur de ses bâtiments, est surtout une cité très verte car constituée aux trois-quarts d'oasis et de jardins. Au 12e siècle, sous la dynastie berbère des Almohades, elle fut la capitale d'un royaume qui s'étendait jusqu'en Andalousie et son rayonnement culturel et artistique fut considérable. Les plus grands architectes et artistes andalous lui donnèrent son architecture au style typique. C'est dans cette cité exceptionnelle que ce tint le 60^s Congrès de la FIJET, sous le haut patronage de S.M. le Roi et à l'invitation de nos collègues marocains.

La splendeur du Palais Bahia

UNE VILLE MYTHIQUE

On peut voir Marrakech plusieurs fois – ce fut notre quatrième visite – et lui trouver encore de nouveaux attraits, tomber à nouveau sous le charme de cette ville extraordinaire. Nous étions cette fois dans un groupe de 200 congressistes, mais nous avons malgré tout retrouvé avec plaisir cette ambiance unique. Il fait bon déambuler dans les rues étroites de la Médina, revoir les petites boutiques d'artisans au travail, retrouver les senteurs des parfums et des épices, se promener sur la place Jemaa el Fna et y boire un café au soleil couchant. Nous conseillons de commencer la découverte de la ville par les sites incontournables. La *mosquée de la Koutoubia*, de style Almohade, est entourée d'un jardin. Tout proche, le célèbre *palace La Mamounia*, un des meilleurs hôtels du monde, qui a accueilli les principales personnalités de la planète. Le jardin botanique de la *Ménara* est l'un des endroits le plus beaux de Marrakech : le superbe plan d'eau où se mire son petit pavillon avec comme arrière-plan les sommets enneigés de l'Atlas est inoubliable. Les *Tombeaux Saadiens* (16e siècle), dernière demeure du sultan Ahmed Al Mansour Saadi et sa famille, sont remarquables, tout comme le *Palais Bahia*, de style mauresque, à la très belle décoration. Un maison prestigieuse a été entièrement restaurée : le Palais Dar El-Bacha, dénommé *Musée des Confluences*, qui est un joyau du savoir-faire des artisans marocains. Un nouvel espace muséal vient aussi de naître cette année : le *Musée Mohamed VI pour la civilisation de l'Eau au Maroc*. Il met en valeur les réalisations du Habous (ou Waqf), organisme chargé de la gestion des eaux de la ville de Marrakech au moyen d'infrastructures hydrauliques (fontaines, puits, canaux etc.).

Au sud de la ville, dans la vallée d'Ourika, un lieu magique attend les visiteurs au pied de l'Atlas : le Jardin Anima. Créé par l'artiste autrichien André Heller, ce jardin botanique de deux hectares peuplé de sculptures et d'installations diverses conçues par leur auteur incite à la détente et à la contemplation. Un endroit paisible avec une vue superbe sur les montagnes enneigées dominées par le mont Toubkal (4,167 m) (www.anima-garden.com).

Près du lac de Takerkoust, le complexe *Couleurs berbères* est un écolodge fondé sur le commerce équitable, avec hébergements en chambres ou en bivouacs, destiné aux teams buildings, journées

Mosquée de la Koutoubia

pédagogiques ou réunions diverses (www.couleursberberes.com).

MARRAKECH ET YVES SAINT LAURENT

Quand le grand couturier découvrit pour la première fois la ville en 1966, il fut tellement impressionné qu'il décida d'y acheter une résidence, la Maison Majorelle, où il revint souvent se ressourcer. La villa de style Art Deco du peintre Majorelle bâtie en 1924 contient un superbe jardin exotique avec 300 espèces végétales sur une surface d'un hectare. Yves Saint Laurent et Pierre Berger restaurèrent ce jardin et transformèrent l'ancien atelier en un magnifique *Musée d'histoire Berbère* pour rendre hommage à cette culture méconnue. Le *Hall Saint Laurent* présente 50 créations sélectionnées de la collection du couturier qui ont marqué l'histoire de la mode. À voir absolument !

SUR LA ROUTE DE OUARZAZATE

Via le col de Tichka (2,260 m), on atteint le *ksar Aït Ben Haddou*. C'est un village fortifié, au sommet

d'une colline, de type pré-saharien, classé au Patrimoine mondial de l'Unesco. Entouré d'une enceinte avec des tours d'angle, il remonte probablement au 17e siècle. Il est surmonté d'un *agadir*, un grenier collectif. À ses pieds, l'oued Maleh. Le site a servi de cadre à de multiples films d'aventures.

LA CITÉ DU CINÉMA

À 195 km de Marrakech, Ouarzazate, porte du Sahara, est LA cité du cinéma en Afrique. Rien d'étonnant car elle bénéficie de 300 jours de soleil par an. Outre sa grande *kasbah de Taourirt* (classée Unesco) qui permet de voir toute la ville, il faut visiter les studios Atlas Corporation et CLA ainsi que le Musée du cinéma. On peut y voir les décors d'une vingtaine de films, surtout des peplums, depuis *Lawrence d'Arabie* (1962) à *Game of Thrones* (2013).

EN DROMADAIRE DANS LES DUNES DE MERZOUGA

La route dans la vallée de l'oued Dadès est très jolie et passe par *Skoura* et sa grande palmeraie.

Les studios de cinéma à Ouarzazate

Sur plus de 100 km², à proximité de l'Algérie, les *dunes de Merzouga* sont les plus hautes du Sahara marocain. Le circuit en 4x4 y prévoit la contemplation du coucher du soleil et le lendemain, très tôt, son lever en partant en excursion en dromadaire. Le dîner et le logement se font dans un campement sous tente avec ambiance berbère. Une expérience très agréable !

LE HAUT-ATLAS

Via Erfoud, on arrive à Tinghir pour admirer les *gorges de Todra*, un des plus beaux sites naturels du Maroc, dont les falaises culminent à 300 m de haut en leur point le plus étroit. C'est le paradis des grimpeurs. C'est aussi la fin de notre circuit dans le Grand Sud marocain qui nous aura permis de constater la très grande qualité des infrastructures hôtelières et le professionnalisme des opérateurs touristiques, gages d'une croissance garantie.

INFO

Logements

- Marrakech : Club Resort Dar Atlas, à vingt minutes du centre, www.clubdaratlas.com
- Ouarzazate : Hôtel Berbère Palace*****, le must local, www.hotel-berberepalace.com

Restaurants

- Marrakech : Chez Ali, hors de la ville, dîner-spectacle sous tentes berbères, fantasia d'une trentaine de cavaliers dans une arène, défilé de groupes folkloriques et danses, www.restaurant-chezali.com
- Dar Soukkar, dîner-spectacle dans un ancien palais du 16e siècle, www.palaisdarsoukkar.com
- Aït Ben Haddou : Riad Hôtel Ksar Ighnda****, proche de Ouarzazate, superbe établissement, décors sur le thème du cinéma, www.ksar.ighnda.net
- Ouarzazate : Le Jardin des Arômes, avenue Mohamed V.
- Erfoud et Boumalen: Kasbah Hotel Xaluca et Hôtel Xaluca Dadès, www.xaluca.com
- Excursion en 4x4 et bivouac à Merzouga : www.xaluca.com.

△ Dans les dunes de Merzouga
▽ Aït Ben Haddou

La kasbah de Ouarzazate

Senegal privé

© Tekst: Julien Lyssens – © Foto's: J.L. en Jalan

Reizen is de laatste jaren sterk veranderd. Vooral de komst van internet biedt bijna onbeperkte mogelijkheden. Waren in de vorige eeuw de verre en avontuurlijke reizen naar exotische landen nog vooral groepsreizen dan is dat in de laatste decennia geëvolueerd naar reizen op maat voor een beperkt gezelschap of individuele personen. Vooral de jongere generaties, die vertrouwd zijn met de moderne media, plannen zelf hun reis. Maar ook reisbureaus bieden naast groepsreizen ook privé reizen op maat aan. Ik probeerde het uit in Senegal. Een reis die ik zelf samenstelde, gedeeltelijk zelf organiseerde en, in moeilijk te bereiken plaatsen, door een touroperator liet organiseren.

DE NIEUWE LUCHTHAVEN

Met een rechtstreekse vlucht van Brussels Airlines vloog ik naar de hoofdstad van Senegal waar ik 6 uur later lande op de nieuwe luchthaven Blaise Diagne International Airport zo'n 90 km van

Dakar. Via internet reserveerde ik hotel Lagon dat gelegen is aan de oceaan en op wandel afstand van het centrum. Het wordt uitgebaat door Cyril en zijn sympathieke Vlaamse vrouw Sabine. Om eindeloze discussies met de taxi's te vermeiden liet ik mij afhalen met de taxidienst van het hotel.

Het strand in de omgeving van Dakar

Alleen maar lachende gezichten in een school in Tambacounda

DAKAR

Dakar is een stad met vele gezichten. Er zijn interessante gebouwen en monumenten te zien, op de talrijke lokale markten kunt je genieten van het typische en veelzijdige leven van een Afrikaanse stad, zonder veel gevaar laveren tussen het chaotische verkeer en u ergeren aan de vele vuilnisbelten langs de straten. De plastic vervuiling is hallucinant en de voorbode voor de rest van Senegal. Het historisch centrum kun je perfect te voet ontdekken. De koloniale gebouwen op de Place de l'Indépendance contrasteren tegen de typische kleine lokale winkels in de smalle straten. Het oude station wordt momenteel volledig gerenoveerd in afwachting van de komst van de hoge snelheidstrein van de nieuwe luchthaven naar het centrum van Dakar. De Grote Moskee is enkel aan de buitenkant te bewonderen. Maar de omgeving met de talrijke werkplaatsen breng je terug naar de 19de eeuw. De kathedraal met zijn twee torens die gelijken op minaretten is wel toegankelijk. De stad wordt doorkruist door honderden zwart gele spot goedkope taxi's. Voor de avonturiers is het, zo goed als gratis openbaar vervoer, een leuk experiment. Met

een taxi rijd ik naar de wijk Emandies het meest westelijke punt van Afrika. In één van de vele pittoreske restaurants aan de oceaan eet ik geroosterde vis die hier iedere avond door de vissers aan land wordt gebracht. Onderweg rijden we voorbij het megalomane monument "La Renaissance de l'Afrique" of de toekomst van Afrika. Het is destijds gesponsord door Noord Korea en dat is er ook aan te zien.

GOREE EN LAC ROSE

Met een beetje hulp van het hotel maak ik een afspraak met een taxi chauffeur om met mij een dag rond te rijden voor een bezoek aan het Slaveneiland en aan het Roze Meer. Vanuit de internationale haven van Dakar is het 30 minuten varen naar het Slaveneiland. Om de havenzone te betreden heb je uw paspoort nodig. Opdringerige gidsen proberen hun diensten aan te bieden maar het is beter het eiland zelfstandig te verkennen. Om het eiland toeristisch aantrekkelijker te maken worden de voormalige koloniale gebouwen met geld van de Europese Unie in hun oude glorie hersteld. In

△ Dorpsbewoners in de brousse halen het nodige water in een binnenband
▽ Zout halen uit het Rose Meer is een loodzware job

de St. Carolus Barromeuskerk uit 1830 staat een merkwaardige smeedijzeren trap. In 1999 werd het Monument van de Slavernij ingehuldigd en in het “Maison des Esclaves” heeft de geschiedenis van het slaventransport naar Amerika een onderkomen gevonden. Neem vooral voldoende tijd om op het eiland te genieten van de rust, de gezelligheid, de eetgelegenheden en van de talrijke kunstenaars die er actief zijn. Terug op het vaste land rijden we langs talrijke drukke dorpen naar het Roze Meer. Omdat we een stuk op de nieuwe snelweg naar de luchthaven rijden vraagt de chauffeur om de péage te betalen. Het Roze Meer is na de Dode zee het zoutste meer ter wereld. Als je uw zwembroek mee hebt kun je er eens laten in drijven. Ook hier weer opdringerige gidsen en verkopers. Maar je bent vrij om daar op in te gaan.

THIES

Na drie dagen Dakar vertrok ik naar het binnenland van Senegal naar Kaolac en de Oostelijke stad Tambacounda. Via een touroperator had ik een zelf uitgestippelde tocht van 4 dagen laten organiseren. 's Morgens werd ik zoals afgesproken opgehaald door mijn gids en chauffeur, Yaguett Fall, aan het hotel. Met de Toyota Landcruiser reden we naar Thies in het Salaom gebied. Hier bezoek ik o.a. het centrale plein en het oude station waar nog geregeld treinen toekomen en vertrekken. Op de plaatselijke markt slaan we de nodige flessen water in om te weerstaan aan de verzengende hitte. Het landschap verandert in brousse en we zien de eerste baobab bomen. Via een nieuw aangelegde baan rijden we een stukje op Gambiaans grondgebied naar de zoutstad Kaolac.

Onderweg rijden we door tientallen kleine dorpen waar de plaatselijke ambachtslui nog werken als in de tijd toen alles nog manueel gebeurde. Een schrijnwerkerij langs de weg brengt mij terug naar mijn jeugd toen dergelijke ambachtelijke werkplaatsen ook in mijn dorp nog actief waren. Een fietshandelaar is bezig met een bouw pakket van een bromfiets uit China in elkaar te steken. En de plaatselijke bevolking komt er voor een gezellige babbel. Het is echt de moeite om halt te houden de nodige tijd te nemen om hun activiteiten te bewonderen en met de lokale handelaars en dorpsbewoners te praten. Ik logeer in het nieuwe hotel “Le Relais de Kolda” aan de zoutrivier.

Baobab bomen op weg naar Kaolac

MEGALITHISCHE SITES

Kaolac is niet alleen bekend om zijn zoutziederijen maar ook voor de megalithische sites die door de Unesco zijn herkend als wereld erfgoed. Het zijn graf monumenten van rechtopstaande stenen in een cirkel. In de omgeving van Kaolac zijn er, verspreid over een groot gebied in de brousse, 24 sites. We rijden door tientallen kleine afgelegen dorpen. Om de weg te vragen houden we geregeld halt en nemen de tijd om met de vriendelijke en gastvrije Senegalezen te praten en te genieten van de rust in deze afgelegen gemeenschappen. Ook nomaden die vanuit Mali hier rondtrekken met hun geiten kruisen regelmatig onze weg. Ik bezoek eerst de belangrijkste Site van Shinegar. Het is de grootste site waar ook een klein museum aan verbonden is. De plaatselijke conservator geeft mij de nodige uitleg. In de omgeving ligt een steengroeve waar men de nodige materialen uithaalden om de cirkels te bouwen. Daarna bezoek ik de site van Warnar en nog vijf minder bekende sites. Op een weide in een klein dorp ontdekken we een kleine site van slechts één cirkel. Hoewel het grafmonument

bijna volledig is overgroeid is er toch een plaatselijke heemkundige die mij de nodige uitleg geeft. Het bezoek aan deze kleine sites is eigenlijk enkel mogelijk met een privé gids. Het bezoek aan de megalithische sites was dan ook een hoogtepunt van mijn reis.

TAMBACUNDA

Tambacounda is een stadje in het oosten van Senegal dat vooral bekend is bij jagers. Daarnaast zijn er een aantal humanitaire hulp projecten die o.a. gesubsidieerd worden door de Europese gemeenschap. Een Spaanse ingenieur die hier met subsidies elektriciteitscentrales met zonnepanelen bouwt, nodigt mij uit voor een bezoek aan enkele centrales die kleine dorpen in de brousse voorzien van de nodige elektriciteit. In de omgeving word ik uitgenodigd in een Camp waar de jagers op een comfortabele manier logeren. In het gemeentehuis ga ik kijken naar de nieuwe vleugel die gefinancierd wordt door de stad Sint-Niklaas, die verzusterd met Tambacounda. Ik wordt er bijzonder vriendelijk ontvangen door de secretaresse van de burgemeester. De directeur van de plaatselijke basis school, waar de stad Sint-Niklaas ook een project steunt, geeft mij een rondleiding in zijn school. Het geeft mij een goed idee over het leven in de school en het onderwijs.

SALY

Om even te ontwennen aan het leven in de brousse van Senegal en om met beide voeten terug in de Westerse wereld te komen heb ik 2 dagen gereserveerd in het hotel Lamantin in Saly Portual. Van contrast gesproken. Na 2 nachten neem ik de nachtvlucht van Brussels Airlines terug naar België.

PRIVE

Privé reizen met een zeer beperkt gezelschap met een privé gids heeft veel voordelen en creëert uiteraard meer mogelijkheden. Je bent minder gebonden aan een tijdschema, je stopt waar en wanneer je wil en waar je het interessant vind kun je langer blijven. Een ander voordeel is dat je zelf een programma kunt samenstellen dat voldoet aan uw eigen interesse. Je kunt ook uw eigen tempo bepalen en eventueel onderweg extra afspraken maken met de gids of het programma binnen de mogelijkheden aanpassen al naargelang er iets interessant is. Langs de andere kant moet je wel wat reis ervaring hebben vooral als je afwijkt van de gebruikelijke geijkte toeristische routes. Ook het contact met de gids en een goede verstandhouding is uiterst belangrijk. De prijs zal wel iets duurder zijn dan een groepsreis maar je krijgt er veel meer voor in de plaat.

De mysterieuze cirkels van de site van Shinegar

INFO

Brussels Airlines vliegt dagelijks van Brussel naar Dakar.

Het hotel in Dakar en Saly bestelde ik via internet.

De 4 daagse toer werd door JALAN uit Gent georganiseerd.

Inenting voor gele koorts schijnt niet meer verplicht te zijn. Toch vroeg men mij op de luchthaven naar mijn vaccinatie kaart.

In het regenseizoen (juli, augustus, september) is het aan te raden om iets te nemen tegen malaria. Altijd afbieden tot 50%. Zelfs bij het wisselen van Euro's naar CFA.

Taxi's handteren, afhankelijk van stad tot stad, vaste tarieven.

(Re)découvrir la Dalmatie du Sud et ses environs

.....
 © Texte: Yves Calbert

Dès que l'on évoque la Dalmatie du Sud, région de la Croatie, l'on pense à Dubrovnik, ... mais qui a déjà entendu parlé de Ston, sise à moins de 55 kilomètres de l'ancienne capitale d'une république maritime, connue sous le nom de République de Raguse. À Ston, petite ville de moins de 3 000 habitants, sise au sud-est de la presqu'île de Peljesac, nous profitons d'une ambiance bien plus détendue qu'à Dubrovnik, désormais noyée par le tourisme de masse.

Entrée du port de Dubrovnik

STON

Ancien fort militaire de la République de Raguse, Ston, fondée en 1333, est entourée de remparts médiévaux de 890 mètres, se prolongeant, sur 5,5 kilomètres vers le village de Mali Ston («petite Ston», en français), où nous assistons à la pêche d'huîtres, pouvant en déguster sur place, accompagnées d'un réputé vin blanc de Peljesac, dont les cépages sont proches du «Pinot». Mais revenons à Ston, dont la forteresse vient d'être restaurée, un

petit musée étant ouvert à proximité. Face à ce fort, les salines, les plus anciennes d'Europe, toujours en activité, ne demandent qu'à être visitées, une vidéo expliquant comment se déroule, une fois par an, la récolte du sel marin, ... vendu sur place, pour 1 €, le petit sachet. Soulignons que ce sel marin, au XIVe siècle, était considéré comme étant de l'«or blanc», d'où l'importance de le protéger, en construisant des murailles sur lesquelles nous pouvons nous promener, de préférence en fin de journée, lorsque le soleil décline ... avant de reprendre

des forces à la terrasse de l'un des accueillants restaurants, nous proposant les délicieuses huîtres fraîches de Mali Ston, considérées comme étant aussi bonnes que les collègues françaises.

Notons encore que cette région fut habitée dès le Néolithique, la grotte Gundja, toute proche, en témoignant. La tribu illyrienne de Plareja était présente jusqu'en 36 avant notre ère, précédant l'arrivée des Romains.

KORCULA

Traversant les 65 km de la presqu'île, nous arrivons à Orebic, où un ferry-boat nous attend pour une traversée d'1,270 kilomètres, nous emmenant sur l'île de Korcula. Longue de 46,8 kilomètres pour une largeur moyenne de 8 kilomètres, elle est la 6e plus grande île croate, avec une superficie de 276 km². Cette île est la plus peuplée du pays, son sommet est le Pic de Klupca (568 mètres d'altitude).

À peine débarqués, nous découvrons une autre cité médiévale, la ville de Korcula, où Marco Polo (1254-1324) serait né, ce que contestent les Vénitiens. Néanmoins, à Korcula, nous trouvons une tour à son nom et pouvons nous rendre dans ce qui aurait été sa maison, alors qu'à l'extérieur des remparts, un musée, intéressant pour les enfants, lui est dédié. Une stèle du IVe siècle avant notre ère, la «Psephis de Lumbarda», évoque la fondation de la ville. À visiter, la cathédrale Saint-Marc (XVe siècle) et, lui faisant face, le Palais Gabrielić (XVIe siècle), accueillant actuellement le musée municipal. De ces deux édifices, de nombreuses ruelles descendent vers l'Adriatique où de nombreux restaurants nous attendent, ainsi qu'en bord de mer. Après les Romains, la région fut occupée par les Ostrogoths jusqu'en 535. Après la régence byzantine vint le royaume de Croatie, avec Tomislav 1er, le premier roi (?-928). De l'an 1000 à 1420, Korcula est occupée par les Vénitiens. En

Ston, cité médiévale

Vues sur Korčula

1571, les Korculanais repoussent la flotte turque, à la veille de la bataille navale de Lépante. Après avoir été rattachée à l'Autriche-Hongrie à deux reprises, de 1918 à 1921 et de 1941 à 1944, Korčula devient yougoslave de 1944 jusqu'à l'indépendance de la Croatie, en 1991. De l'île de Korčula, par ferry-boats, nous pouvons gagner les îles de Hvar, longue de 68 km, et de Brac, sise à 50' au sud de Split, principale ville de la Dalmatie, et de Trogir... Mais là nous sommes en Dalmatie Centrale, qui fera l'objet d'un prochain article.

MOSTAR ET BLAGAJ

Regagnons donc Dubrovnik, fort bien située, à proximité du Monténégro et de la Bosnie et Herzégovine. Au sud de ce dernier pays, gagnons Mostar, réputée pour son «Vieux-Pont» («Stari Most»), dont la première construction remonte à 1565), figurant sur la liste du Patrimoine mondial de l'UNESCO, d'où nous pouvons profiter d'un tout nouveau Ravel, présenté récemment par le Tournaisien Adrien Joveneau dans l'émission de la «RTBF», «Le Beau Vélo de Ravel». Ce parcours cyclotouristique, créé par une association cycliste locale, présidée par un Belgo-croato-herzégovien, domicilié à Louvain-la-Neuve, Ognjen Kadic, se retrouve, à la rubrique «cycling», sur <http://www.onlycroatia.com>. Il emprunte l'ancienne ligne du chemin de fer austro-hongroise, connue sous le nom de CIRO, construite entre 1898 et 1901, longeant le fleuve Neretva jusqu'à la frontière avec la Croatie, traversant l'arrière-pays jusqu'à Dubrovnik. À découvrir, via ce Ravel, à 12 km de Mostar, le village médiéval de Blagaj, à

la source de la rivière Buna, un affluent du fleuve Neretva, Blagaj étant connu pour son «tekke», ancien Monastère des Derviches, devenu un musée, qui ne demande qu'à nous recevoir. Et, longeant la rivière, sur la terrasse d'un restaurant, libre à nous de manger l'une ou l'autre truite pêchée dans la Buna... à moins que nous ne préférions goûter une spécialité nationale, une grillade de «cevapcici», petites saucisses pouvant être agrémentées d'une sauce chaude au fromage, la «kaymak», ou froide, à l'aubergine et au poivron cuits, l'«ajvar»...

CAPLJINA – POCITELJ - ZAVALA

De la Villa romaine de Mogorjelo, nous arrivons à Capljina, avant une montée de 3 kilomètres pour atteindre, au nord-est, les vestiges de la citadelle ottomane de Pocitelj, un ancien caravansérail, construit aux frais de la République de Raguse, au XVe siècle. Gravissant à pied cette citadelle, nous jouissons d'une superbe vue sur la vallée du Neretva. À noter qu'en 1693, Pocitelj fut prise par les Vénitiens, avant d'être reprise par les Ottomans en 1718, étant incluse au protectorat autrichien

△ *Le Vieux Pont de Mostar*
▽ *Le port de Cavtat*

d'Herzégovine, dès 1878. Empruntant un chemin sis en plein karst herzégovien des Alpes dinariques, nous arrêtant en divers points d'observation, nous gagnons le village de Zavala, où nous logons dans une ancienne gare de la ligne de chemin de fer du CIRO, rénovée en un accueillant hôtel-restaurant. À 400 m de là, gravissant une petite côte, nous visitons un monastère orthodoxe, alors que de l'autre côté, à 300 m de l'hôtel, nous trouvons les plus vastes grottes de Bosnie et Herzégovine, appelées «Vjetrenica» («grotte du vent», en français), possédant une importante biodiversité souterraine, riche de près de deux cent espèces différentes.

CILIPĀ – CAVTAT

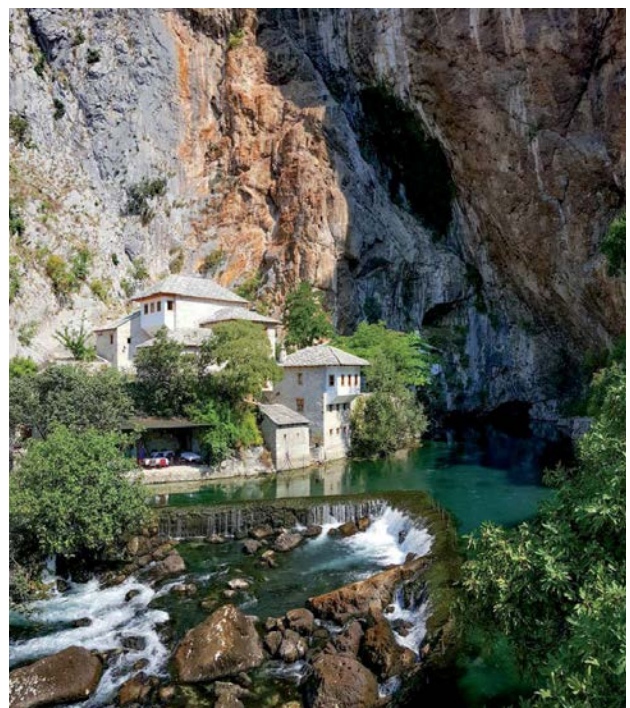
Bien reposés, en vélos, nous franchissons la frontière, roulant dans l'arrière pays, pour arriver à Dubrovnik.

De Dubrovnik, de nombreuses petites excursions en mer sont possibles, vers les îles de Lokrum et Elaphites (ŠĀpan, Lopud et Koločep) ou vers le village de Cavtat, qui nous offre son bien agréable petit port de mer, où il fait bon se promener, de bien sympathiques ballades pédestres étant possibles dans les environs. Et pour terminer notre séjour en musique, rendons-nous à Cilipi, proche de l'aéroport de Dubrovnik, à 5 km de Cavtat, un des villages les plus traditionnels de la vallée de Konavle, réputée pour ses magnifiques paysages ruraux. Des photographies exposées dans son Musée ethnographique nous montrent les profondes destructions dont il fut victime durant la guerre des années 1990, mais aussi nous dévoile différents objets de la vie quotidienne, des bijoux et nombre de vêtements anciens, ces derniers étant à l'origine de la confection des élégants costumes nationaux portés par les danseurs de leur troupe folklorique qui, chaque dimanche matin, à la sortie de la messe catholique, se produit, durant plus d'une heure, avec leurs musiciens aux instruments traditionnels, pour le plus grand plaisir des touristes, chacun recevant un verre de «Procek», un délicieux vin cuit régional, en guise d'apéritif de bienvenue...

LES ROUTES DU VIN

Et puisque nous parlons de vins, n'oublions pas que, différentes routes du vin nous sont offertes en Dalmatie du Sud, à la découverte du «Plavac Mali», le raisin croate le plus réputé du sud de la Croatie. Cette variété à peau épaisse, à la chair et au jus très sucrés, profite du soleil méditerranéen, rayonnant sur les collines longeant l'Adriatique. Provenant de ce raisin, nous pouvons déguster le «Postup», un vin rouge dont le nom vient du village où on le produit : ... Postup, ou, en provenance du village de Dingac, le ... «Dingac», un vin sec, d'origine contrôlée, à la couleur rubis, au bouquet particulier, possédant un subtil arôme variétal et une harmonieuse plénitude de saveurs. Cette vinification de haute qualité, offrant une répartition idéale de l'alcool, des acides, colorant, protéines, sels minéraux, tanins et vitamines provient de ce climat méditerranéen, qui se caractérise par des hivers courts et doux, et par des étés longs et chauds. Alors quelque soit notre âge, que nous aimions le vin ou non, que nous soyons plutôt attirés par les plages, la nature, l'histoire, la gastronomie, les randonnées à pied ou en vélos, voire par la plongée sous-marine ou d'autres sports, nautiques ou terrestres, n'hésitons plus à (re)découvrir cette accueillante Dalmatie du Sud et ses environs.

Ancien monastère Derviche à Blagaj

Marokko: de Keizerlijke Steden

© Tekst en foto's: Patrick Perck

In november-december 2018 ging het FIJET-Congres door in Marrakesh, één van de vier Keizerlijke Steden van Marokko. Keuzes maken is niet aan mij besteed. Na-tour bij FIJET is keuzes maken. Ga je voor het zuiden van Marokko met tenten en bedoeïenen met exquise zandduinen en onmetelijke woestijnen of kies je voor de Keizerlijke Steden met historie en cultuur? Gezien mijn eerste ervaring met Marokko koos ik voor de steden.

Volubilis: vol Romeinse pracht en ... ooievaars!

Programma oogt boeiend en omdat de rest van de Belgische delegatie voor zonnige zuiden koos moest ik als enige UBJET vertegenwoordigen. Blijkbaar kozen de meesten voor de stad want we reden in kolonne van drie full size bussen. Later zou blijken dat we in elke stad dan ook nog eens in verschillende hotels waren gehuisvest, soms meerdere kilometers van elkaar verwijderd en dus begonnen we elk bezoek met uren vertraging

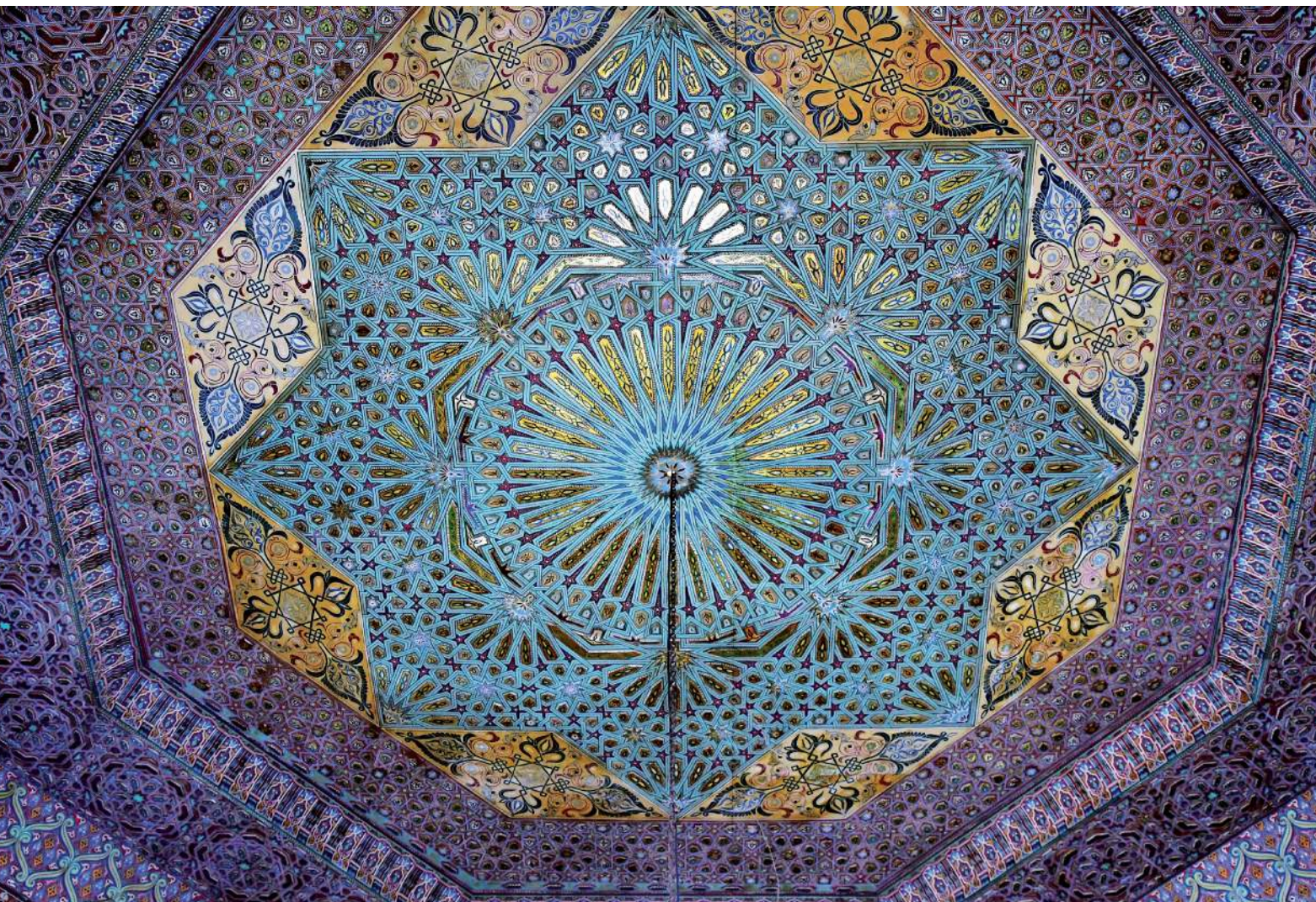
wachtend op de anderen waardoor de sfeer soms al eens iets grimmiger werd, maar Marokko maakt heel veel goed.

KHENIFRA

Eerste stop: lunch in Khenifra, een stad in de Midden-Atlas en hoofdstad van een Berberse

Fes: in elke eetgelegenheid doe je prachtige ontdekkingen...

△ La Tannerie: leerlooierijkwartier met alle geuren van dien

◁ Als een stad op heuvels is gebouwd loont het de moeite eens te klimmen...

volksstam en enkele weken daarvoor nog in het nieuws gekomen wegens erbarmelijke koudegolf. Nu lekker warm met prachtzicht op de Atlas. Uitnodigende hoteltenten met airco om zweetdruppels te temmen en groene oase boordt sportterreinen allerhande, ook paardenarena's waar enkele weken ervoor nog kampioenschappen werden gereden. Marokkaanse gastvrijheid want nadat iedereen zich tegoed had gedaan aan heerlijk sappig zoet fruit bleek dit maar het dessert te zijn, als tafelversieringen want buikjes rond werden de echte vleeschotels schotels. Fruit is gezond... Weg naar Fes (of Fez) is genieten. Je rijdt tussen de bergen van de Midden Atlas in de felle zon en helder blauwe lucht met de sneeuwtoppen van de skigebieden en aan de andere zijde helderblauwe meren en riviertjes. Genieten en niet dutten!

FES

Voor Fes, omgeven door bergen en een beetje gebouwd zoals Rome op zeven heuvels, maak je halt voor je de stad intrekt. Beste gezicht vanop

Borj Sud (16e eeuwse vesting) en/of Borj Nord. Je kan je oriënteren (want eens de steegjes in loop je hopeloos verloren) èn je bemerkt onmiddellijk waar zich de heiligdommen bevinden (die hebben namelijk groene daken). Intra muros (best via de *Bab Boujeloud* of *Blauwe poort* uit 1913) heb je nood aan gids -of voor de grotere wegen: petit taxi. Vergeet niet geurplantjes in je zakken te stoppen... Fes is veruit de meest Oriëntaalse stad van Marokko en kan je onmogelijk in één of twee dagen bezoeken. Iets meer dan 1 miljoen inwoners kruipen als mieren rond en tussen elkaar. Een bedrijvigheid van jewelste en je hebt dus wel een gids nodig om je te begeleiden maar ook aan te porren want gegarandeerd kom je anders nooit steegje drie uit en vergaap je je aan deze Parel van de Oriënt. Je kan niet alles bekijken en je wordt overdonderd door het amalgaan aan geuren en kleuren maar doe ajb zeker *Dar Batha* aan, het grootste museum voor Marokkaanse kunst. En natuurlijk ook *Madrasa Attarine*, de mooiste Meriniden Koraanschool ter wereld. En natuurlijk ook de *Madrasa Bou Inania*, de nog veel grotere Koranschool uit de 14e eeuw. En natuurlijk ook de *Kairaouyinemoskee* (je mag er niet binnen maar doe toch maar (ettelijke) pogingen. Plaats voor 20.000 gelovigen, en vermits ik gelovig ben... En natuurlijk ook de mooiste fontein van Fes op het *plein der Schrijnwerkers* en de *karavanserai*. Hier toch verplicht wel binnengaan en klim naar het dak waar zich het allermooiste café bevindt. Neen hier drink je geen bier maar koffie zoals de naam zelf zegt. En natuurlijk ook het *Koninklijk Paleis van Dar el-Makhzen* met haar reuzenpoorten die net vuur vlammen bij de ondergaande zon. En natuurlijk ook het *Ketelaarsplein* (Place Seffarine) waar specialisten gewoon uit koper grote tot zeer grote pannen scheppen die gebruikt worden op huwelijken en bruiloften. En natuurlijk ook *La Tannerie*, de leerlooierswijk. Het plein kan je niet op maar je hebt een fantastisch uitzicht vanop de balkons van de aanpalende huizen (uiteraard zijn deze allemaal herschapen tot winkeltjes...). De leerlooiers staan in grote aarden kuipen de leren vellen te looien met o.a. duivenstront. Enorme stank (vandaar dat je die kruidige blaadjes moet meenemen om onder je neus te houden). Zwaar werk voor de looiers en giftig waardoor ze meestal niet lang leven. Maar wat een spektakel voor al je zintuigen. En natuurlijk ook de *mellah*, de *Bab Boujeloud* ... Deze stad begeestert je en palmt je in. Machtig mooi !

△ Ambacht pur sang

▽ Steile straatjes worden het best per ezel beklommen

Meknes: ontvangst
via de grote poort!

أَبَابُ الْخَيْرِ تَعَسَّاهُ وَجُودُ الْأَمَلِينَا
بُقَّتْ فِي الْإِبْرَاءِ إِثَارُ الْمَلُوكِ الْمُبْرَعِينَا
وَعَلَا فَرْعِي عَلَى مَا شِيرِي وَمَا فِي السِّنِينَا
وَعَرَا حُسْنُ شَعِيرَا وَجَمَالِي مُسْتَبِينَا
شَادَ مَجْرِي الْحُسْرَا لثَانِي أَمِيرِ الْمُؤَمِّنِينَا
مَرْجَاهُ رَبِّهِ التَّمَكِّي وَالْبَغْتِ الْمَبِينَا
فَإِذَا أَمْنِي النَّاسَ رَوْحَاءُ وَالْأَذِينَا
فَلْتَأْهَلُوا دَخْلُونِي بِسَلَامٍ أَمِينَا

VOLUBILIS

Voor Volubilis, Romeinse opgravingen van een stad gesticht in 25 n.C. door de Romeins-Berberse vazalkoning Juba II en op zijn hoogtepunt in de 3e eeuw meer dan 20.000 inwoners tellend dankt zijn naam aan walili (veranderlijke winden) en waar onterecht niet zoveel toeristen komen moet je de tijd nemen. Bij gebrek aan gids moet je zelf op zoektocht naar de prachtige mozaïeken en triomfbogen.

MEKNES

Meknès is de kleinste van de vier Keizerlijke Steden met amper 400.000 inwoners, werd gesticht in de 12e eeuw en was in de 14e eeuw zelfs de hoofdstad maar blikvanger is wel het *mausoleum* van de Marokkaanse Zonnekoning (hij wilde een

tweede Versailles bouwen en zijn stallen alleen boden plaats aan 15.000 edele viervoeters) *Moulay Isma'il*. Manlief zag het wel tamelijk groots met zijn 30.000 slaven en meer dan vijfhonderd vrouwen. Maar ook de *Medina* verdient aandacht (en je portemonnee) en het *Dar Jamaii museum* maar voor mij heeft de *Bab Mansour* stadspoort het meest indruk gemaakt. De zuilen komen uit Volubilis en onder de poort vind je tientallen gidsen. Maak hier geen gebruik van want het zijn zgn. « faux guides ». Doodop en meer dan ziek was ik blij deze poort te kunnen doorgaan, op zoek naar de bus en ... het ziekenhuis. Maar ook veel spijt en dankbaarheid. Spijt dat ik niet voor de 100% fit was om al dat moois dat Marokko en meer bepaald de Keizerlijke Steden te bieden heeft en dankbaarheid dat FIJET mij toegelaten heeft Marokko te leren ontdekken, een onvolprezen land met een onvolprezen bevolking.

Onmiskenaar gebedshuis want... groene daken

Klop en er zal worden opgedaan!

Belval, Cité des Sciences et des Hauts-Fourneaux au Luxembourg

© Texte : Michel Colon – © Photos : Cécile Colpaert

Située dans la région des Terres Rouges à Esch-Belval dans le sud du Grand-Duché de Luxembourg, cette région doit son nom au minerai rouge vif, l'une des régions les plus riches en production de fer en Europe de l'Ouest et à l'origine du succès de son industrie sidérurgique jusqu'en 1997. Aujourd'hui, l'ancien bassin minier des Terres Rouges a su se trouver une nouvelle identité en alliant histoire et nouvelle technologie en devenant la nouvelle ville universitaire d'Esch-Belval. Des visites libres ou guidées y sont organisées. Elles permettent de découvrir deux hauts-fourneaux entièrement restaurés, véritables emblèmes et repères de Belval. Elles donnent un aperçu général sur le développement de la Cité des sciences. Elles permettent également de découvrir l'architecture et les aménagements urbains du nouveau quartier.

LA MASSENOIRE : UN LIEU D'ACCUEIL ET D'INFORMATION

La conservation d'un bâtiment industriel ancien comme la Massenoire fut l'un des principaux objectifs des concepteurs. Il servait jadis de lieu de production de la masse de bouchage du trou de coulée du haut-fourneau. Il est à présent aménagé en lieu d'accueil et d'information pour le public s'intéressant au passé, au présent et à l'avenir du nouveau quartier universitaire.

Située dans un ancien bâtiment industriel de la «Mölerei», la Maison du Livre est, elle, revêtue extérieurement d'une enveloppe en verre sérigraphié particulièrement décorative; les toitures de ses annexes ont été aménagées en terrasses-jardins; celles-ci, accessibles l'été par la bibliothèque, forment une véritable salle de lecture végétalisée à ciel ouvert.

Cité des Sciences et des Hauts-Fourneaux

Belval: Maison du Livre

L'ÉLÉMENT AQUATIQUE OMNIPRÉSENT

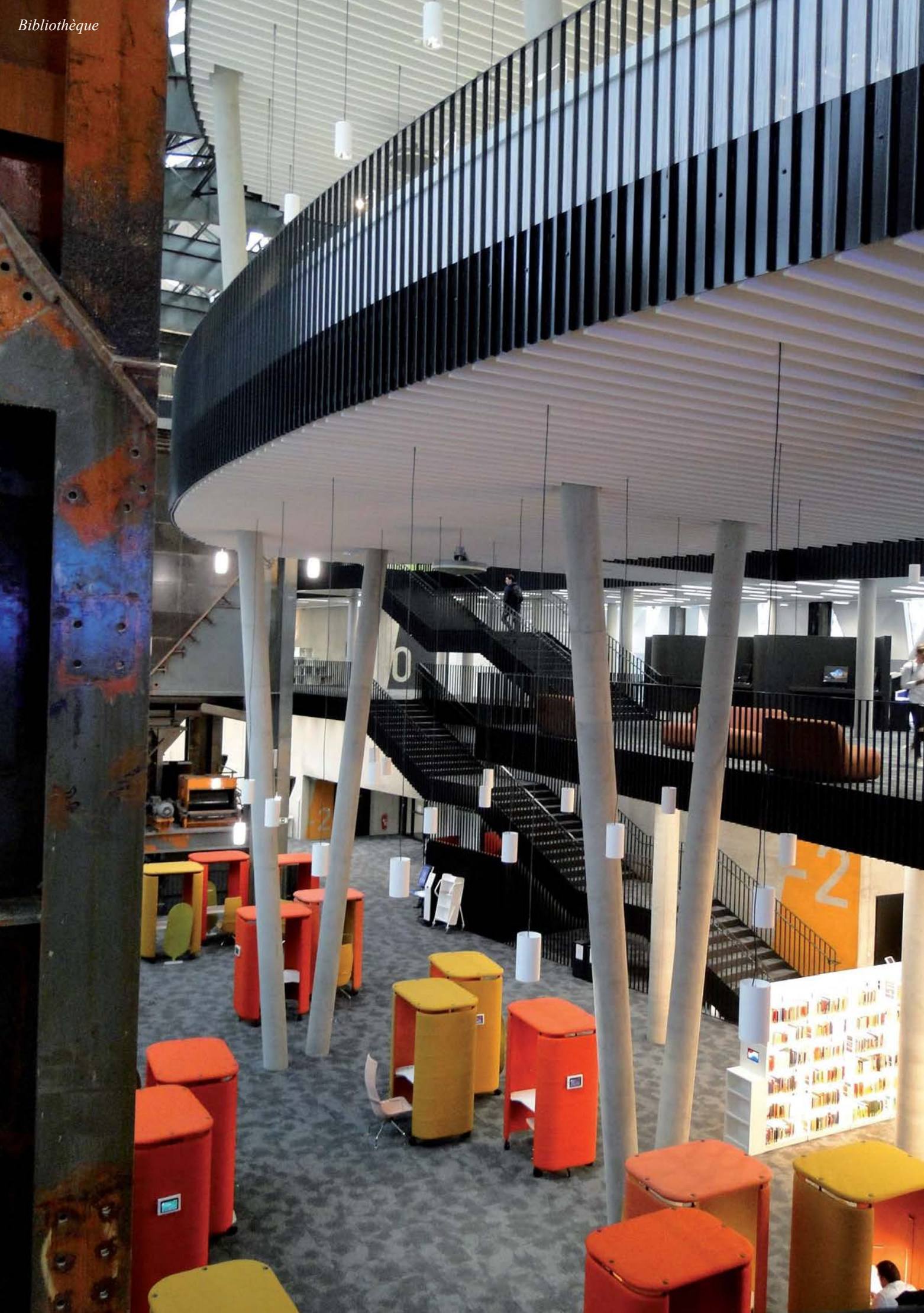
Dans ce lieu marqué par le gigantisme industriel, l'eau est omniprésente sous forme de miroirs d'eau ou même de rideau d'eau. Les nombreux grands bassins en tôle laminée, garnis de plantes aquatiques sont autant de miroirs reflétant la lumière et les structures des bâtiments. Autre avantage, ces bassins décoratifs permettent en même temps de tenir les usagers du campus universitaire et les visiteurs à distance des anciens vestiges industriels.

UNE AMBIANCE CHALEUREUSE EN SOIRÉE

Le soir venu, l'esplanade de la Cité des Sciences est soulignée par un éclairage multicolore séquentiel jouant sur les nuances d'une lumière modelée de faible intensité mais néanmoins suffisante. Le but fut de capter l'esprit de ce lieu remarquable. Pour ce faire, il était important d'éclairer les hauts-fourneaux et de mettre en valeur les couleurs de la rouille et la patine du métal, dans un jeu de contrastes entre ombre et lumière.

Cité des Sciences: l'eau est omniprésente

Deierepark : Maison sur pilotis et Parc animalier

À DÉCOUVRIR ÉGALEMENT : DEIREPARK

Situé non loin du centre-ville de Esch-sur-Alzette, le Deierepark est un parc animalier original de 2 ha. En tout 150 animaux de 25 espèces différentes se partagent le vaste domaine, deux aires de jeux et des lieux de détente font le bonheur des enfants et des parents.

DES MAISONS DANS LES ARBRES

Afin de rendre le parc encore plus attractif, la «Baumhaus» a été inaugurée en 2018. Elle permet de prendre une collation en famille et en hauteur dans un univers totalement inattendu. Petit château de bois perché au-dessus d'une volière, entouré de tubes géants dans lesquels les enfants peuvent se laisser glisser de la taverne vers l'aire de jeux. Trois maisons originales en bois comprenant chambres, cuisine, salle de bain, séjour et terrasse, construites sur pilotis accessibles par une passerelle, peuvent accueillir de 4 à 6 personnes (tarif à partir de 150 € la nuit)

INFO

- Fonds BELVAL : www.fonds-belval.lu , visites libres du mercredi au dimanche. Visites guidées publiques tous les 2èmes week-ends du mois. Visites guidées pour groupes sur réservation. Nouveau : visites guidées à vélo.
- Deierepark : www.deierepark.lu
- L'hôtel IBIS-Esch-Belval est situé au cœur de la nouvelle ville, à 300m de la salle de concert Rockhall et à deux pas du centre commercial Plaza, un emplacement idéal où nous avons logé et reçu un très bon accueil.

Citytrip naar Philadelphia, de historische bakermat van de USA

© Tekst en foto's: Patrick De Groot

Philadelphia is waarschijnlijk de meest bekende historische stad voor de Amerikanen, want het is de bakermat van de Onafhankelijkheid (van de USA in 1776). Koosnaampje voor deze planmatig rechtlijnig aangelegde stad is Philly (voor New York is de bijnaam The Big Apple). Het is de 6de grootste stad van de USA met 1,6 miljoen inwoners (waarvan 41,7% blanken en 42,8% zwarten) (www.phila.gov) en ligt aan de Delaware River. New York is de grootste City van het federale land met 8,5 miljoen inwoners.

De beroemde Liberty Bell

EEN EENDAGSUITSTAP

Wij maakten vanuit New York (Pennsylvania Station) een eendagsuitstap naar Philadelphia met de vlotte en comfortabele Amtrak-trein vanuit Penn Station (ca. 150 km, ca. 1u30 per traject, H/T ongeveer 115 euro pp). Aangekomen in het grootse Market Street Station (met art deco stijl) is het nog een fikse wandeling naar het nieuwe (= Downtown en Central Business District CBD) en het oude historische stadscentrum. Wij bezochten de belangrijkste historische bezienswaardigheden, maar moesten de talrijke musea overslaan (dan zou je best een tweede of derde dag erbij nemen). Het is voor de internationale toeristen (en zeker voor de Belgen) een vrijwel onbekende stad. Wij nemen u graag even mee op stap in deze interessante hoofdstad van de staat Pennsylvania, die groot geworden is door de immigratie (het was omwille van de haven ook een *gateway* tot de USA) en de industrialisatie. Beroemdste persoon van de stad is het genie Benjamin Franklin (1706-1790). Hij was politicus, moralist en vooral wetenschapper, waarbij vooral zijn onderzoek in het domein elektriciteit (vooral met de theorie van de elektrische lading) bekend is. Hij was – naar alle waarschijnlijkheid – de uitvinder van de bliksemafleider en hij stelde als eerste in de klimatologie het concept voor van de Golfstroom. Zoals voor de grootste steden in de

△ Sferbeeld in het oude historische stadsdeel
▽ Het allereerste “Witte Huis” van de USA: de President’s House Site in Philadelphia

*Binnenzicht in het warenhuis Macy's
(met monumentaal orgel!)*

USA kan je ook hier best een CityPASS aanschaffen (prijs vanaf \$49 voor 3 topattracties).

ONAFHANKELIJKHEID

De USA werd onafhankelijk op 4 juli 1776 (met 13 staten), door de ondertekening van de *Declaration of Independence*, opgesteld door Thomas Jefferson. Op 4 juli is het trouwens nog steeds de Independence Day in de USA. De eerste president was generaal George Washington (regerperiode 1789-1797), die in New York aan de Wall Street op de trappen van de Federal Hall (het huidige gebouw werd weliswaar later opgericht in 1842) de eed aflegde op 30 april 1789. New York was dan ook de eerste hoofdstad van de USA. In 1790 werd het tijdelijk Philadelphia in afwachting van de realisatie en voltooiing (in 1800) van de nieuw geplande hoofdstad Washington D.C. (District of Columbia).

DE OBLIGATE MUSTS

Start uw bezoek met het indrukwekkende **Independence Visitor Center** (www.phlvisitor-center.com): u kunt daar gratis een leuk inleidend filmpje bekijken over Philadelphia. Bezoek dan het **Independence National Historic Park** (met 3* in de groene Michelinids Etats-Unis NORD-EST, 2017). Een obligate must is het **Liberty Bell Center** met de beroemde Vrijheidsklok (Liberty Bell), gegoten in Londen. Op de gigantische klok (die in 1846 een scheur kreeg) staat gegraveerd “Verkondig de vrijheid in alle landen en voor alle inwoners”. Het is dan ook het nationale (en zelfs wereldwijde) vrijheidssymbool. Zij werd sinds 1753 gedurende bijna 100 jaar opgehangen in de **Independence Hall**, een merkwaardig bakstenen gebouw, dat oorspronkelijk de zetel was van de Staat Pennsylvania. Intussen opgenomen als Unesco Werelderfgoed. Ernaast ligt de **Congress Hall** en op de site bevindt zich ook het eerste (verrassend kleine) “Witte Huis”, namelijk de **President’s House Site**. In de buurt ligt het nieuwe **Museum of the American Revolution** (www.

Independence Hall

amrevmuseum.org): hier kom je alles te weten van de Onafhankelijkheidsstrijd van de Amerikanen tegen de Britten en vooral van de rol van George Washington, die in 1775 verkozen werd als opperbevelhebber van het Amerikaanse Continental Army. Vooral de audiovisuele voorstelling van de “Tent van de Veldtocht” (waarin Washington gedurende maanden echt werkte en verbleef), is een blikvanger. Tegenover het bezoekerscentrum ligt het zogenaamde **National Constitution Center** (*www.constitutioncenter.org*), met “The Museum We the People”, waar men alles verneemt over de Grondwet en waar men een selfie kan nemen als president van de USA. Het oude stadsdeel is door de mooie *City Hall* (in Second Empire stijl, met 167m hoge toren bekroond door William Penn, de oprichter van deze stad) gescheiden van het nieuwe deel (CBD). In deze Downtown bevinden zich de twee belangrijkste winkelstraten Broad Street en Spruce Street.

SHOPPING

Shopping is trouwens interessant omdat men in deze grootstad op kleding en schoenen geen extra Citytax moet betalen (in New York is dat niet minder dan 8,85%). Macy’s is het grootste (klassieke) warenhuis en het gelijkvloers wordt gedomineerd door een majestueus orgel. Bij helder weer moet je absoluut een bezoek brengen aan het **One Liberty Observation Desk**: vanaf de hoogste verdieping van de wolkenkrabber (°2016) heb je een adembenemend zicht op de City en omgeving.

MUSEA

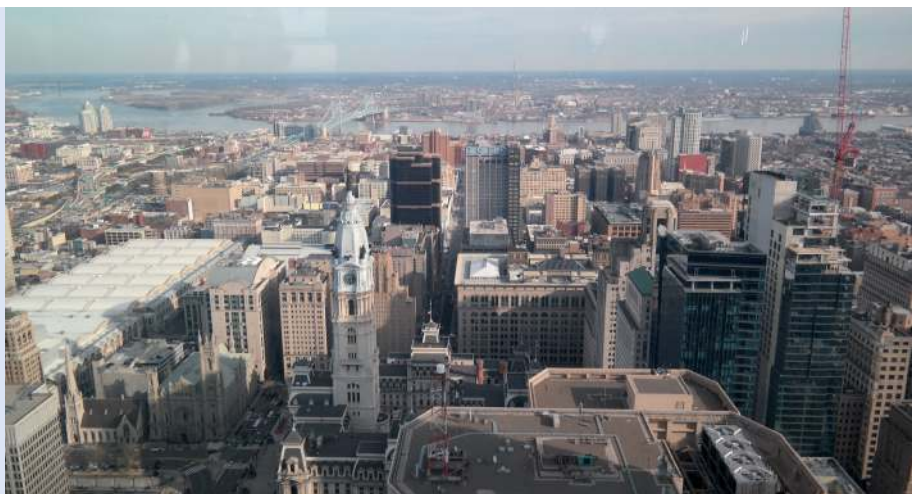
De top kunstmusea zijn **Barnes Foundation** (beroemd om de impressionisme en postimpressionisme-schilderijen, en vooral van Renoir) en het **Philadelphia Museum of Art** (*www.philamuseum.org*) met Amerikaanse, Aziatische en Europese kunst, waaronder een diptiek van Rogier van der Weyden, en een schilderij van Jan Van Eyck. Bezoek ook het **Rodin Museum** (met de grootste collectie van de beroemde beeldhouwer Auguste Rodin buiten Frankrijk), en het **Franklin Institute Science Museum** (opgericht in 1824 door het creatief genie Benjamin Franklin) voor wetenschappen, het menselijk lichaam, communicatie en informatie, alsook met een planetarium en een IMAX theater. Deze musea zijn alle gelegen langs de prachtige Benjamin Franklin Parkway (het equivalent van de Parijse Champs-Élysées). Aan het begin van deze brede laan ligt de indrukwekkende **Cathedral Basilica of Saint Peter and Paul** in renaissancestijl (°1864). In de omgeving ligt de vervallen (’s werelds eerste echte) gevangenis **Eastern State Penitentiary** (waar anno 1929 Al Capone in vrij luxueuze omstandigheden werd opgesloten). Naar het schijnt ook een must. Tenslotte vermelden wij nog de **Philadelphia Zoo**, opgericht in 1859 als oudste van de USA.

BESLUIT: wanneer je meer dan voldoende tijd beschikt om New York (of Washington D.C.) te bezoeken, ga dan zeker naar Philly! En voor historici is het een absolute must.

Panoramisch zicht vanaf de One Liberty Observation Desk (vooraan de City Hall met Tower)

INFO

Officiële Webiste voor toerisme:
www.visitphilly.com
 Dank voor de CityPASS aan: Deborah Wakefield, APR | Vice President, Communications & Public Relations. Board Member, Society of American Travel Writers = deborah@citypass.com

La République turque de Chypre du Nord

© Texte et photos : Gilbert Menne

À l'invitation de mes collègues de la FIJET-Turquie, j'ai participé en mars dernier au Bureau Executif de la Fédération internationale des Journalistes et Ecrivains du Tourisme qui s'est tenu dans la République turque de Chypre du Nord (RTCN). Ce fut une opportunité unique de visiter dans les meilleures conditions cette partie de l'île encore peu visitée par les Belges, Etat indépendant depuis 1983, mais qui n'est pas reconnu internationalement, sauf par la Turquie.

Kyrenia (Girne): le port dominé par la forteresse

UN PEU D'HISTOIRE

Chypre fut jusqu'au 6e siècle av. JC un royaume indépendant. Elle fut ensuite occupée successivement par les puissances dominantes de la Méditerranée : Grecs, Perses, Égyptiens, Romains, Byzantins, Vénitiens, Ottomans pour finalement passer sous l'administration de la Grande-Bretagne de 1878 jusque 1960 où elle devint indépendante. Suite à des tensions, puis des conflits entre les

populations grecque et turque de l'île, le gouvernement bi-communautaire présidé par Mgr Macarios fut renversé en 1964 par des officiers grecs partisans du rattachement de l'île à la Grèce qui était alors gouvernée par le régime des Colonels. La Turquie envahit alors militairement Chypre pour protéger ses nationaux. Une grande partie de la population grecque se réfugia au Sud. Sous la pression des grandes puissances, l'ONU intervint et envoya des Casques bleus. Après un cessez-le-feu,

△ La magnifique abbaye de Bellapais
▽ Le grand caravansérai Büyük Han à Nicosie

une zone démilitarisée, contrôlée par l'ONU, fut déterminée par une ligne verte longue de 180 km coupant l'île en deux parties y compris Nicosie, la capitale. Le 15 novembre 1983, la partie Nord de l'île, soit un tiers de celle-ci, s'auto-proclama indépendante sous le nom de République turque de Chypre du Nord. Malgré plusieurs tentatives de réunification, la situation n'a pas évolué depuis.

NICOSIE (LEFKOŞA)

Pour joindre par air la destination, il faut nécessairement passer par un vol Turkish Airlines, via Istanbul, pour l'aéroport d'Ercan, situé à 22 km de Nicosie. La partie Nord de la ville de Nicosie (Lefkoşa en turc), est la capitale du nouvel État. C'est aussi la plus ancienne partie et qui contient le patrimoine historique majeur de la ville. L'ancienne cathédrale Sainte-Sophie, érigée en 1298-1302 en style gothique par Guy de Lusignan, roi de Jérusalem et fondateur de la dynastie royale de Chypre, a été transformée en 1571 par les Ottomans en mosquée. Pour l'occasion, on lui a ajouté un minaret. Pour l'intérieur par contre, pas de transformations, si ce n'est le tapis de prière. Devant la mosquée, les ruines de l'ancien palais des Lusignan, détruit par les Génois. Le grand caravansérail *Büyük Han*, bâti

au 16e siècle, est superbe. L'hôtel pour voyageurs de l'époque est aujourd'hui reconverti en restaurants, cafés, boutiques et espaces d'expositions. Le quartier d'Arabahmet avec ses ruelles et maisons ottomanes typiques est fort agréable. Ne manquez pas d'aller jusqu'au *point de passage de la ligne verte* avec le poste de contrôle d'entrée pour la République de Chypre (grecque) accessible aux possesseurs d'un passeport de l'UE.

KYRENIA (GIRNE)

La ville de Girne est renommée pour son port, connu depuis l'Antiquité, surmonté de son château. Les plages de la côte Nord de l'île, où se trouve notre hôtel, sont bien aménagées. Le joyau de Kyrenia est sur les hauteurs qui dominent la cité: l'abbaye gothique de *Bellapais*. Ce nom est une déformation du nom d'origine du monastère: abbaye de la Paix. Elle fut fondée entre 1187 et 1205 par le roi Amaury II de Lusignan pour abriter une communauté de moines Augustiniens chassée de Terre Sainte par les Ottomans lors de la chute de Jérusalem. Dédiée à Notre-Dame de la Montagne, l'abbaye a conservé d'importants vestiges, comme le réfectoire, la salle capitulaire, les cuisines et de superbes caves. Le cloître possède 18 arches. Les supports d'arches sont décorés de statues de pierre

Bellapais: armes de Chypre, Jérusalem et Lusignan

avec des sujets triviaux ou grotesques. L'entrée du réfectoire est ornée des armes de Chypre, de Jérusalem et des Lusignan. La chapelle contient des remarquables fresques italiennes du 15e siècle. Durant la conquête ottomane, les moines furent chassés et l'abbaye passa à l'Église orthodoxe grecque qui gère actuellement la chapelle.

LA FINAL INTERNATIONAL UNIVERSITY

Girne possède une université internationale ultra-moderne qui comporte notamment une École de Tourisme et de Management touristique et une École de Gastronomie et d'arts culinaires. Elle délivre un master ou un MBA en collaboration avec l'université Maltepe d'Istanbul et la Vatel international Business school en France. Les cours du MBA se donnent en anglais. La FIU fait partie d'un groupe privé turc qui possède 40 ans d'expérience en enseignement. Les formations académiques sont reconnues au niveau international et sont suivies par plus de 70 nationalités. Les cours de la Young Journalists Academy 2019 de la FIJET se donneront d'ailleurs dans cette université. Le tourisme représente pour la République en 2018 quelque 25 240 lits, avec 1 138 000 touristes et la

création de 16 700 jobs. Le secteur des casinos est particulièrement développé, avec une clientèle turque et du Moyen-Orient proche.

INFO

- Tourism Promotion & Marketing
Department : www.welkometonorthcyprus.org
- Final International University : www.final.edu.tr
- La délégation de la FIJET a logé au Acapulco Resort Convention Spa & Casino Hotel*****, à 9 km de Girne, excellent hôtel et cuisine délicieuse (www.acapulco.com.tr).
- La monnaie est la livre turque.
- La carte européenne de soins de santé n'est pas valable en RTCN. Vérifiez si vous êtes couverts par votre assurance médicale ou de voyage.
- Si vous louez une voiture dans la partie grecque de l'île, vérifiez si vous êtes couverts par la police d'assurance en RTCN.

Gastronomie à l'hôtel Acapulco

La délégation de la FIJET a été reçue par S.E. le Président de la RTCN

A tourist takes a picture: on the sunny side

© Karel Meuleman

Uit duizenden foto's er één kiezen om in deze rubriek te plaatsen, is niet makkelijk. L'embarras du choix! Toch probeer ik het met deze foto, op wandel langs de dijk in Koksijde. Deze man viel me op; rustig lezend, uit de wind maar half beschermd tegen het zonnetje. De wereld rond hem bestaat niet, hij is verdiept in zijn historische roman, hij geniet. Ik was zo vrij om in te zoomen en las de titel: *Jonathan Strange & Mr. Norrell* van Susanna Clarke, een soort Harry Potter voor volwassenen. Hij zit tegen een strandcabine, recht van z'n appartement op zijn pantoffels naar zijn rustig plekje gesloft. Merk ook de achtergrond: de schilder wou de ordinaire cabine laten opgaan in het zeelandschap.

De camera is een Nikon D90 met een hoogwaardige lens en focuslengte 18-200 mm, wat in kleinbeeld neerkomt op 27-300 mm (een verhouding van 1/1,5). Hier heb ik licht ingezoomd: het beeld is bijgesneden tot een kader van $\frac{3}{4}$; de kleuren zijn iets bijgewerkt. Ik geloof niet in fotografen die zeggen dat je aan een foto niets mag wijzigen. Het is het resultaat dat telt en je doet het tenslotte voor diegene die je foto bekijkt.

From thousands of photos in my collection, to choose one to comment on, is not easy. L'embarras du choix, quoi! Walking along the boardwalk in Koksijde at the Belgian coast, I suddenly noticed this man, quietly reading, protected from the wind but not the sun. The world around him does not exist, he is engrossed in his novel that he appears to enjoy. I took the liberty to zoom in and read the title: *Jonathan Strange & Mr. Norrell* by Susanna Clarke, a kind of Harry Potter for adults. He sits at a beach cabin, coming right from his apartment on his slippers. Apparently the painter wanted to obscure the ordinary cabin in the maritime landscape.

The camera I was using is a Nikon D90 with a high-quality focal length of 18-200 mm, 27-300 mm in the equivalent of a 35 mm camera. Here I have zoomed in slightly: the image is cropped to a $\frac{3}{4}$ ratio and the colors are somewhat enhanced. I do not believe in photographers who say you cannot make changes to a picture. It's the result that counts and you do it for the ones who look at pictures.

Le Tadjikistan s'ouvre aux touristes belges

© Texte : Gilbert Menne – © Photos : PECTA

L'ambassadeur du Tadjikistan à Bruxelles a organisé en mai dernier une rencontre pour présenter aux TO et journalistes de tourisme belges son pays comme une destination de choix pour un tourisme authentique et d'aventure. Le Tadjikistan, capitale Douchambé, ex-république de l'ancien URSS, est devenu indépendant en 1991. C'est le plus petit pays d'Asie centrale et aussi le plus pauvre. Constitué à 93% de montagnes, avec trois pics de plus de 7,000 m, il a comme voisins l'Afghanistan, la Chine, le Kirghizistan et l'Ouzbékistan. Les Tadjiks font partie des peuples iraniens. En 2018, le pays a accueilli 1,8 millions de touristes. Assisté par l'agence réceptive Javockir Tour et la Pamirs Eco Cultural Tourism Association, S.E. Erkinxon Rahmatullozoda a exposé les arguments du Tadjikistan pour recevoir les voyageurs avides de nouvelles expériences. Des circuits thématiques ont été préparés pour les accueillir. Le pays est situé sur la célèbre Route de la Soie, allant de Xian à la Méditerranée et elle passe par Bactria et Fergana en chemin vers Samarkand. Le peuple Tadjik est renommé pour son hospitalité, les rencontres seront authentiques. Le Pamir se prête idéalement à l'alpinisme, au trekking, au canoëing, au VTT et au rafting. Le patrimoine culturel est important,

avec plusieurs sites et manifestations traditionnelles classés UNESCO. La balnéothérapie est très développée depuis l'époque soviétique, avec plus de cent sources d'eau chaude curatives. L'infrastructure hôtelière, surtout dans la capitale, a été modernisée et possède plusieurs chaînes internationales. Enfin, sa gastronomie est réputée. Le Tadjikistan a adopté un programme national de développement touristique et créé des zones de développement. Le visa est maintenant électronique. La situation politique est stable. Le pays vient d'obtenir le titre de lauréat des Top 100 sustainable destinations en 2018. L'année dernière, le Tadjikistan a accueilli... 6 Belges ! Nous ne doutons pas qu'il y en aura bientôt bien d'avantage.

INFO

- Committee of Tourism Development: www.traveltadjikistan.tj
- PECTA: www.visitpamirs.com

Redynamisation du site du Lion de Waterloo

© Texte : Claudine Clabots – © Photos : Francis Vrancken

Le site mondialement connu va faire l'objet d'une rénovation complète, sous la férule d'une société française, Kléber Rossillon, le nouveau gestionnaire du Mémorial 1815. Elle est spécialisée dans l'exploitation de 9 sites touristiques en France, et se voit confier par la région wallonne les clefs du Mémorial 1815. L'objectif est d'accroître le rayonnement de ce site historique et d'accueillir à terme 300 000 visiteurs payants par an alors qu'actuellement la fréquentation est de 170 000 personnes.

À l'occasion de l'Assemblée générale de L'Union belge des Journalistes et Écrivains du Tourisme (UBJET), Antoine Charpagne, responsable culturel du site pour la Belgique de la société Kléber Roussillon, a présenté les améliorations que sa société va apporter afin de dynamiser ce lieu. La concession est accordée jusqu'au 22 mars 2035. Le premier but est d'attirer plus de touristes étrangers, des jeunes, et de rendre les animations plus vivantes. Des espaces extérieurs seront scénographiés. Tous les jours en été, du jeudi au dimanche d'avril à juin et de septembre à fin octobre, un bivouac sera installé au pied de la Butte. Des animateurs en uniformes présenteront le maniement des armes et le quotidien d'une armée en campagne. Des saynètes seront prévues pour l'école du soldat. Des visites guidées en trois langues seront organisées avec les Guides 1815. Des équipes pédagogiques plongeront les visiteurs dans l'histoire d'un cavalier. Des voitures à cheval feront la jonction avec la ferme d'Hougoumont, si bien restaurée. Une offre scolaire pour les Belges et d'autres nationalités sont prévues. Emmenés par un guide-animateur en tenue Empire, les visiteurs pourront revivre tout le long du légendaire chemin les événements de la célèbre bataille, tout en ayant l'impression de participer à une après-midi champêtre du début du XIXe siècle.

AU CŒUR DU MÉMORIAL

Le Mémorial vaut le déplacement. Les visiteurs y sont attendus avec impatience. Ils reçoivent un audioguide dans leur langue, et peuvent ainsi découvrir ce superbe bâtiment qui abrite tous les souvenirs de ces terribles journées qui ont changé la face de l'Europe. Enterré au pied de la Butte, le Mémorial vous invite à un long parcours interactif et instructif, dont l'apothéose est sans doute la séance de cinéma en 3D. Les visiteurs ont l'impression que la cavalerie va les attaquer de front. Le bruit des cavalcades fait vibrer les spectateurs qui peuvent presque toucher le bras des combattants et de Napoléon ! Une belle réussite. Cette équipe de professionnels ne peut qu'améliorer l'animation de ce site. Nous leur souhaitons bonne chance dans leur entreprise.

UNE RESTAURATION NOUVELLE

Deux nouvelles salles de restaurants sont ouvertes. Le « Wellington » est décoré à la manière d'une auberge de troupes. Il propose une offre de type brasserie et dispose de grandes tables qui invitent à la convivialité. Le « Bivouac » offre, lui, une cuisine semi-gastronomique. Il est aménagé dans le style d'un « cercle militaire ». L'étage comportera des salles de séminaires. Situé hors du site mais

à 2 km à peine en direction de Nivelles, un autre restaurant continue d'accueillir les visiteurs, c'est « La Brasserie de l'Alliance » toute proche, qui propose de bons petits plats. Une vaste terrasse permet, en été, d'accueillir les hôtes. Un grand parking facilite l'accès.

TROIS DATES IMPORTANTES

Il faut retenir particulièrement trois dates. Les *18 et 19 mai 2019* : anniversaire du duc de Wellington. Il est amusant de constater qu'il est né quelques mois avant son adversaire, puisqu'on fêtera les 250 ans de la naissance de Napoléon le 15 août, alors que Wellington est né le 1er mai 1769 ! Les *22 et 23 juin*, ce sera la reconstitution de la bataille, avec de nombreux acteurs et quelques nouveautés. Les *17 et 18 août 2019*, on évoquera la jeunesse de Napoléon et de Wellington. Les visiteurs seront plongés dans l'ambiance de l'époque, avec le tannage du cuir, le tressage des paniers, les brodeuses et des

démonstrations de l'art militaire. Un aspect inattendu de l'Histoire, qui sort quelque peu des traditionnelles batailles. Le leitmotiv des ateliers sera de permettre aux jeunes spectateurs de comprendre la réalité des faits. Lorsqu'on visite le Mémorial, il ne faut pas oublier d'admirer le Panorama, cette immense peinture entièrement restaurée, et de monter au Lion pour admirer le paysage. Après la ferme d'Hougoumont, il ne faut pas oublier la Brasserie de Mont-Saint-Jean avec son intéressant musée sur les blessés et sa micro-brasserie, le musée Wellington à Waterloo, qui abrite actuellement une belle exposition, et le Dernier Quartier-Général de Napoléon à Vieux-Genappe.

INFO

- Mémorial de Waterloo 1815, route du Lion
1815, 1420 Braine-l'Alleud
- Téléphone : 02.385 19 12
 - Mail : info@waterloo1815.be
 - Sortie 25 du ring O ou chaussée de Nivelles.
 - Le Mémorial est ouvert toute l'année à partir de 9h 30.

Waterloo: historie in je achtertuin

© Tekst en foto's: Patrick Perck

Waterloo, de naam alleen al. In je kindertijd heb je elke schooljaar opnieuw horen spreken over Waterloo en de Leeuw van ... Napoleon en elk jaar werd er iets meer aan gebreed. In het derde studiejaar gingen we op uitstap naar de Leeuw van Waterloo en ik herinnerde me enkel nog een grote terril met heel in de hoogte een zwarte leeuw die met zijn klauw fier op een kanonskogel leunde en daarnaast een soort carroussel zonder ramen en heel duffig met rondom rond één groot schilderij dat de Slag van Waterloo moest uitbeelden en heel veel kanongebulder en luid geschreeuw. Ik heb die nacht heel slecht geslapen en schrok telkens badend van het zweet wakker tot mijn mama troostend kwam vertellen dat dat allemaal niet echt was... Jaren heb ik gedacht dat de Slag een verzinsel was van één of andere jeugdschrijver.

Het is UBJET die me in de gelegenheid bracht dit oord opnieuw op te zoeken want dit jaar werd de Algemene Vergadering gehouden in ... Brai-ne-l'Alleud waar de beroemdste opgehoogde berg van West Europa is opgetrokken. Maar waarom is de Leeuw van Waterloo nu geen opzichzelfstaand bouwwerk meer maar is hier een hele site opgetrokken, allemaal in teken van Bonaparte (en zijn ondergang). In 1814 moet keizer Napoleon afstand doen van de troon (onder druk van de andere Europese landen) en wordt hij verbannen naar Elba. Maar we krijgen dan het Congres van Wenen waarin Europa herverdeeld zou worden en dat zint onze verbannen keizer niet. Op 1 maart 1815 vlucht hij uit Elba, zet voet aan wal in Frankrijk en trekt verder op richting Parijs. Nog geen drie maanden later – 18 juni 1815 – zal er een strijd losbarsten tussen enerzijds de coalitielegers onder leiding van de hertog van Wellington en maarschalk Blücher en het Franse leger onder leiding van Napoleon Bonaparte anderzijds. Plaats van het delict? Waterloo op zo'n kleine 15 km van Brussel. Napoleon is een groot strateeg – altijd geweest – en hij weet dat zijn leger kleiner in getalsterkte is. Daardoor poogt hij de geallieerden apart te verslaan. Geen kleine schermutselingen want meer dan 200.000 strijders uit zeven verschillende landen stonden gewapend

*Fantastisch museum
met een schat aan
uniformen*

Toen was een uniform nog een uniform: om verliefd op te worden!

tegenover elkaar. Op een enkele dag werden al meer dan 50.000 gesneuvelden geteld. Deze slag was bepalend voor het de verdere geschiedenis van Europa. En wat valt er nu allemaal te beleven op deze site?

HET WELLINGTONMUSEUM

Dit museum is ondergebracht in een wat ooit in de 18e eeuw een herberg-postrelais was, gelegen in hartje Waterloo. Waarom hier? Op 17 en 18 juni 1815 richtte Wellington er zijn hoofdkwartier in onder én de avond na de veldslag schreef de hertog er zijn overwinningcommunicé. Hier aanschouw je nu de kamers van Wellington en zijn adjudant (kolonel Gordon), sabels, geweren, een Frans kanon, de cape van Wellington enz...

DE HEUVEL MET DE LEEUW

Werd opgetrokken in 1826 op de plaats waar de prins van Oranje op 18 juni 1815 gewond werd. Je kan naar boven klimmen via een trap (226 treden wist ik nog van tijdens mijn schoolreis omdat we die moesten tellen, telkens opnieuw tot heel de klas eenzelfde resultaat bekwam). Toch belangrijk om tot boven te klimmen omdat je een schitterend

uitzicht hebt over de plaatselijke topografie waardoor je je een goed beeld kan vormen van de troepenbewegingen.

HOUGOUMONT

De hoeve van Hougomont ligt niet zo ver verwijderd van het Memorial maar je hoeft niet te voet te gaan want er is een gratis shuttlebus (in hoogseizoen). Hier geniet je van een multimediaspektakel over de geschiedenis van de slag van Waterloo.

PANORAMA

Een ongelooflijk groot schilderij met een omtrek van 110 meter en een hoogte van 12 meter dat nu gerestaureerd is met als onderwerp de verschillende gevechtsscènes uit 1815. Het is dit panorama dat ik me herinner uit mijn schoolperiode en de stoffige geur van destijds was onmiddellijk herkenbaar. Ik bezocht dit deel als laatste tegen sluitingstijd en was dus moederziel alleen in dit atrium. Daardoor kwamen heel veel herinneringen opnieuw naar boven inclusief de klap in mijn gezicht die ik van meester Van Hamme kreeg omdat ik iets te dicht naast zijn oren een afuitknaal nabootste...

MEMORIAL 1815

Dit helemaal nieuw en ondergronds opgetrokken museum aan de voet van de Heuvel alleen al is de moeite van de verplaatsing waard. Interactief parcours met overal whaw's en ohhh's. Ongelooflijke ervaring met high tech snuffjes. Summum is 4-D (waar eindigt dit ?) filmprojectie over de Slag van Waterloo (van Gérard Corbiau). Je zit (staat) middenin het strijdgewoel en ik betrapte me er verschillende keren op dat ik op de dame naast me haar voeten stapte omdat ik me wegtrok toen een paard of krijgsman iets te dicht in mijn vaarwater kwam gedraafd of aangestormd. Wat een beleving. Op een domein van meer dan 60 ha heeft de Franse firma Kléber Rossillon, gespecialiseerd

in de uitbating van culturele en toeristische sites nagelnieuw (gerealiseerd dd 1 maart 2019) iets bijzonders gecreëerd waarvan je niet alles op één dag kan bekijken. Zo worden er vanaf april echte waarheidsgetrouwe (mini)slagvelden opgevoerd maar dat had ik destijds op veel ruimere schaal met duizenden figuranten kunnen aanschouwen toen onze voorzitter Gilbert Menne dit nog organiseerde, maar demonstraties hoe een kanon uit die periode echt functioneert en gekleed en getooid meedraven in zo'n minislagveld zullen mij hopelijk deelachtig worden bij mijn volgende bezoek.

Laat de leeuw nog maar een tijdje klauwen en geniet van een meer dan realistische weergave van een kantelpunt van een echt niet zo'n ver verleden. Grom!

Magisch groot en vol projectieschatten

TRAVELLING NEWS brings the very best with up-to-date information on travel destinations from all over the world to people who love travel! Our digital magazine, which appears every three months, featuring inspiring articles, latest travel news reports, holiday ideas, special offers and more, is sent to thousands of travel lovers.

TRAVELLING NEWS will help the readers to decide where to go on their next holiday.

TRAVELLING NEWS can help YOU, by promoting and publishing your destinations, accomodations, transportation and much more in our magazine.

FORMATS	BASIC RATES/EDITION
Cover 4	500,- €
Cover 2 or 3	400,- €
1/1 page (210 W x 297 H mm + 3 mm bleed)	300,- €
1/2 page (210 W x 148,5 H mm)	175,- €
1/4 page (210 W x 148,5 H mm)	100,- €
Banner	75,- €
Advertorial of 2 pages	500,- €

4 EDITIONS/YEAR : March, June, September, December

Hoofdredacteur – Rédacteur en Chef – Editor in Chief

Gilbert Menne
Avenue des Buissonnets 54, B-1020 Brussels (Belgium)
gilbertvictormenne@gmail.com – www.ubjet.org

Founders

Jean-Claude Couchard - Walter Roggeman

Editorial Committee

Jean-Claude Couchard, Gilbert Menne, Patrick Perck,
Karel Meuleman

Contributors

Yves Calbert, Claudine Clabots, Michel Colon, Patrick De Groote, Julien Lyssens,
Gilbert Menne, Karel Meuleman, Patrick Perck